

Doorlopende leerlijnen succesvol bij STO-regio Waterland

Arjan Koehoorn

Al ruim vóór de komst van Sterk Techniekonderwijs was er veel aandacht voor techniek bij SG De Triade in Edam. Leerlingen die doorstroomden naar het mbo moesten echter vaak lesstof opnieuw doen die ze op het vmbo allang hadden gehad; tot frustratie van leerlingen en docenten. “Met de komst van STO hebben we aangepaste trajecten kunnen inrichten waarbij delen van het mbo al worden gegeven op het vmbo”, aldus Arjan Koehoorn, programmamanager STO Waterland.

Dat techniekopleidingen in deze regio hard nodig zijn, staat buiten kijf: de behoefte aan technisch personeel is groot. STO Waterland doet er dan ook alles aan om leerlingen enthousiast te maken voor een techniekopleiding. De doorlopende leerlijnen vmbo-mbo 4 voor PIE en BWI zijn daar een onderdeel van. “Leerlingen van SG De Triade krijgen al tijdens hun keuzevakken opdrachten op mbo-niveau, waarbij mbo-docenten voor een deel de lessen verzorgen”, vertelt Arjan die tevens teamleider is op deze school. “De eindpresentatie van elk van de vier keuzevakken geven de leerlingen op het mbo. Zo maken ze al tijdens hun vmbo-opleiding kennis met zowel de mbo-docenten als de mbo-school zelf.”

De komende STO-periode wil de regio doorlopende leerlijnen naar mbo-2 ontwikkelen, die leerlingen in staat stellen binnen vijf jaar hun startkwalificatie te halen.

Doorlopende leerlijnen onderbouw- bovenbouw

Naast de doorlopende leerlijnen vmbo-mbo zijn er ‘interne doorlopende leerlijnen’ opgezet. “Net als

zoveel scholen hadden wij het probleem van het hoge handvaardigheidsgehalte van de technieklessen in de onderbouw”, stelt Arjan. “Wij hebben dit doorbroken door ook in de onderbouw échte technieklessen te geven die beter aansluiten op de bovenbouw. Dankzij STO hebben we onze technieklokalen rijker kunnen inrichten waardoor er veel interessantere opdrachten gegeven kunnen worden.” Naast deze ‘hardware’ is er ook gewerkt aan de ‘software’: er is een flink aantal docenten vanuit het bedrijfsleven komen werken op de scholen van STO Waterland. “De kennis die zij meenemen vanuit het bedrijfsleven hebben ze over kunnen brengen op onze docenten. Andersom ondersteunen onze docenten hen in het verwerven van de pedagogische en didactische vaardigheden. Bedrijven raken dan soms wel een werknemer kwijt aan het onderwijs, maar ze beseffen zich terdege dat dit op de lange duur ten goede komt aan de arbeidsmarkt. Bovendien staat er dan een docent voor de klas die een positief verhaal kan vertellen over hun bedrijf of sector. Het mes snijdt zo aan twee kanten.”

Nog een stapje eerder

De liefde voor techniek bijbrengen stopt bij STO

Waterland niet bij het vmbo en mbo. SG De Triade heeft samen met SG Gerrit Rietveld uit Purmerend een Basisschoollokaal. "Ik durf gerust te stellen dat elke basisschoolleerling uit de omgeving van Edam en Purmerend technieklessen volgt bij ons. Dat loopt van groep 3 t/m groep 8." Het Basisschoollokaal is acht dagdelen per week in gebruik en elke week komen er leerlingen van po-scholen lessen volgen. Vanuit STO zijn er het hele jaar twee docenten vast voor beschikbaar. "Per leerjaar krijgen de leerlingen andere opdrachten, afgestemd op hun ontwikkelingsfase. Ze komen zo gedurende hun hele basisschooltijd in aanraking met allerhande technieken. Daarnaast leren ze spelenderwijs het vmbo kennen doordat ze er regelmatig komen."

De inschrijvingen vanuit de basisscholen voor het Basisschoollokaal zit vóór de zomervakantie al vol. Een teken dat het in behoefte voorziet.

Meer dan doorlopende leerlijnen

SG De Triade is niet de enige vmbo-school binnen STO Waterland met techniekprofielen. Er wordt nauw samengewerkt met SG Gerrit Rietveld die met name M&T in het pakket heeft. Ook voor dit profiel is een doorlopende leerlijn met het mbo opgezet. Daarnaast heeft de hele STO-regio de ICT-opleidingen afgestemd met het mbo. "We merkten dat er veel uitval was bij de ICT-opleidingen op het mbo. Reden was dat leerlingen niet echt een goed beeld hadden van wat de verschillende opleidingen inhielden. Zo dachten ze bijvoorbeeld dat de game-opleiding vooral bestond uit 'de hele dag gamen'. Door de afstemming met mbo krijgen leerlingen een realistischer beeld en kunnen ze een betere keuze maken voor een vervolgopleiding. Geen doorlopende leerlijn, maar wel een beter bewustzijn creëren."

Keuzevakken voor alle scholen beschikbaar

Leerlingen van scholen binnen de STO-regio die zelf geen techniekprofielen aanbieden kunnen gebruikmaken van de keuzevakken techniek op SG De Triade en SG Gerrit Rietveld. Dit maakt dat de zij-instroom in het derde leerjaar vanuit andere scholen in techniekprofielen de laatste jaren enorm is gestegen. Arjan benadrukt dat ook meiden

steeds meer belangstelling tonen voor techniek. "Voor de leerroute Style & Design, waarin creatieve keuzevakken worden aangeboden, is relatief veel interesse bij meiden. Maar bijvoorbeeld ook voor elektro. Het heeft een positieve invloed op de sfeer in de klas als er ook meiden in zitten. Dankzij activiteiten als bedrijfsbezoeken en Girls Day zien we echt een toename van het aantal instromers in techniek."

Een ander aspect dat aandacht krijgt binnen STO is het gegeven dat er veel afbouwbedrijven zijn in de regio. "Beroepen als schilder of stukadoor zitten niet vast in BWI, maar bieden we wel aan via onze keuzevakken. Er zijn hier veel leerlingen die uit een agrarische omgeving komen en graag in deze beroepen aan de slag willen. Ook hierin is afstemming met mbo, zodat leerlingen weten dat ze voor deze vakken ook kunnen doorstromen naar het mbo."

Groei en ontwikkeling

Door alle inzet die hierboven is benoemd, is er een spectaculaire groei te zien van het aantal leerlingen dat kiest voor een technisch profiel. Arjan, zelf afkomstig uit het bedrijfsleven en sinds 2019 werkzaam bij SG De Triade, heeft het zien gebeuren. "Toen ik hier kwam waren er 400 leerlingen. Op dit moment hebben we er, inclusief onze technische havo, 750."

Die groei vereist ook aandacht voor teamontwikkeling. Als je eerst met twee docenten de afdeling PIE bestiert is er van ingewikkelde afstemming natuurlijk geen sprake. Maar als je groeit naar zeven docenten wordt het een ander verhaal. "We hebben flink geïnvesteerd in teamontwikkeling. Er zijn coaches aangesteld en er zijn rolverdelingen gemaakt binnen elk team. Daarnaast is er aandacht voor innovatie en ontwikkeling. Zo zijn we bezig met het opzetten van een duurzaamheidspark naast onze school, waar we straks keuzevakken duurzame techniek kunnen aanbieden. Iets dat we doen in samenwerking met bedrijven én met het mbo." Zo te horen zijn ze daar bij STO Waterland dus nog lang niet klaar met ontwikkelen!